

ANONIEM BINDEND ADVIES

Partijen	: A te B versus C te D
Zaak	: Mantelzorg bij thuisdialyse
Zaaknummer	: 2008.02383
Zittingsdatum	: 25 maart 2009

Zaak: 2008.02383 (Mantelzorg bij thuisdialyse)

Geschillencommissie Zorgverzekeringen (prof. mr. A.I.M. van Mierlo (voorzitter), mr. J.H.A. Teulings en mr. drs. P.J.J. Vonk)

(Voorwaarden zorgverzekering 2008, artt. 10 en 11 Zvw, 2.1 en 2.11 Bzv)

1. Partijen

A te B, hierna te noemen: verzoeker,
tegen

C. te D, hierna te noemen: de zorgverzekeraar.

2. De bestreden beslissing

Verzoeker komt op tegen de beslissing van de zorgverzekeraar van 3 september 2008 waarin de vergoeding van de door zijn moeder aan hem verleende mantelzorg bij thuisdialyse wordt afgewezen.

3. Ontstaan en verloop van het geding

- 3.1. Ten tijde van de onderhavige aanvraag was verzoeker bij de zorgverzekeraar verzekerd tegen ziektekosten op basis van de Zorg Geregeld Polis (hierna: de zorgverzekering). Dit is een schadeverzekeringsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:925 van het Burgerlijk Wetboek (verder: BW) en betreft een zorgverzekering als bedoeld in artikel 1, onderdeel d, Zorgverzekeringswet (verder: Zvw). Voorts was ten behoeve van verzoeker de aanvullende ziektekostenverzekering Module A afgesloten. Deze verzekering is in het kader van het onderhavige geschil niet van belang en zal verder buiten beschouwing blijven.
- 3.2. Verzoeker lijdt aan een chronische nierziekte, waarvoor hij regelmatig dialyse dient te ondergaan. Om deze dialyse thuis uit te kunnen voeren, hebben verzoeker en zijn moeder een opleiding gevolgd. Vanaf 11 augustus 2008 vindt de dialyse bij verzoeker thuis plaats; zijn moeder assisteert hem hierbij. Verzoeker heeft de zorgverzekeraar verzocht zijn moeder een vergoeding te verlenen in verband met de door haar verleende mantelzorg (hierna: de aanspraak). Bij brief van 3 september 2008 heeft de zorgverzekeraar de aanspraak van verzoeker afgewezen.
- 3.3. Verzoeker heeft aan de zorgverzekeraar om heroverweging gevraagd. Bij brief van 2 oktober 2008 heeft de zorgverzekeraar aan verzoeker medegedeeld zijn standpunt te handhaven.
- 3.4. De Ombudsman Zorgverzekeringen heeft nadien bemiddeld. Dit heeft niet geleid tot een ander standpunt van de zorgverzekeraar.
- 3.5. Bij brief van 29 december 2008 heeft verzoeker de Geschillencommissie Zorgverzekeringen (hierna: de commissie) verzocht te bepalen dat de zorgverzekeraar gehou-

den is de aanspraak alsnog in te willigen, ten laste van de zorgverzekering (hierna: het verzoek).

- 3.6. Na daartoe in de gelegenheid te zijn gesteld, is door verzoeker het verschuldigde entreegeld ad € 37,00 voldaan, waarna de commissie de zorgverzekeraar de mogelijkheid heeft geboden op de stellingen van verzoeker te reageren. Bij dit verzoek is een afschrift van de door verzoeker aan de commissie overgelegde stukken gevoegd.
- 3.7. De zorgverzekeraar heeft van de geboden mogelijkheid tot het geven van een reactie gebruik gemaakt en de commissie bij brief van 27 januari 2009 zijn standpunt kenbaar gemaakt. Een afschrift hiervan is op 29 januari 2008 aan verzoeker gezonden.
- 3.8. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld zich te doen horen. Verzoeker heeft op 31 januari 2009 schriftelijk medegedeeld mondeling gehoord te willen worden. De zorgverzekeraar heeft op 23 maart 2009 telefonisch medegedeeld niet gehoord te willen worden.
- 3.9. Bij brief van 29 januari 2009 heeft de commissie het College voor zorgverzekeringen (hierna: het CVZ) verzocht om advies, als bedoeld in artikel 114, lid 3, Zvw. Bij brief van 26 februari 2009 heeft het CVZ bij wege van voorlopig advies de commissie geadviseerd het verzoek, voor zover dat ziet op de zorgverzekering, af te wijzen op de grond dat ouders die zorg thuis leveren na een opleiding niet gecontracteerd zijn door de zorgverzekeraar. Zij hebben afspraken gemaakt met de medisch specialist. Vergoeding kan in die situatie niet ten laste van de zorgverzekering komen. Dit heeft het CVZ reeds op 8 augustus 2006 geadviseerd, en dit standpunt is sindsdien niet gewijzigd. Een afschrift van het CVZ-advies is gelijktijdig met de uitnodiging voor de hoorzitting aan partijen gezonden.
- 3.10. Verzoeker is op 25 maart 2009 in persoon gehoord. Hij is daarbij in de gelegenheid gesteld te reageren op het advies van het CVZ.
- 3.11. Bij brief van 26 maart 2009 heeft de commissie het CVZ een afschrift van het verslag van de hoorzitting gezonden met het verzoek mede te delen of het verslag aanleiding geeft tot aanpassing van het voorlopige advies. In reactie daarop heeft het CVZ bij brief van 1 april 2009 de commissie medegedeeld dat het verslag geen aanleiding vormt tot aanpassing van zijn advies en dat het voorlopige advies als definitief kan worden beschouwd.

4. Het standpunt en de conclusie van verzoeker

- 4.1. Verzoeker stelt, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, dat zijn moeder hem sinds 11 augustus 2008 assisteert bij de voor hem noodzakelijke thuishemodialyse. Dit is erg zwaar voor haar, omdat zij ook nog bijna fulltime werkt. Daarom heeft verzoeker op 6 juni 2008 een Persoonsgebonden Budget (PGB) verpleging aangevraagd bij het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ). Het CIZ heeft beslist dat verzoeker niet voor een PGB in aanmerking komt, omdat hemodialyse specialistische zorg is die geheel onder de Zorgverzekeringswet valt. Verzoeker heeft daarop de zorgverzekeraar verzocht de kosten te vergoeden. De zorgverzekeraar heeft de aanspraak afgewezen. Verzoeker is van mening dat dit niet terecht is, nu zijn moeder optreedt als mantelzorger onder verantwoordelijkheid van een medisch specialist. Hij wijst op het pakketadvies van het CVZ van 2008, waarin wordt gesteld dat er leemtes zijn in de wet met betrekking tot de vergoeding van mantelzorg.

4.2. Ter zitting is door verzoeker ter aanvulling het volgende aangevoerd. Ooit was sprake van een PGB. Toen ging het om vele duizenden euro's per jaar. Nu belopen de kosten € 100,-- tot € 200,-- per week, afhankelijk van de situatie van de patiënt. Verzoeker benadrukt dat het hem niet alleen om zijn eigen situatie gaat, maar ook om die van een grote groep anderen. Zonder thuisdialyse zou zijn leven een stuk onaangename zijn.

4.3. Verzoeker komt tot de conclusie dat zijn verzoek dient te worden toegewezen.

5. Het standpunt en de conclusie van de zorgverzekeraar

5.1. De zorgverzekeraar stelt, voor zover voor het onderhavige geschil van belang, dat de hulp van een mantelzorger bij thuisdialyse geen afzonderlijke verstrekking is in het kader van de Zorgverzekeringswet. In een advies van het CVZ van 8 augustus 2006 staat vermeld dat wanneer ouders/mantelzorgers ermee instemmen dat zij na instructie een onderdeel van de dialysebehandeling zelf verrichten, de medisch-specialist de zorg in feite via de ouders 'levert'. De ouders verrichten in die situatie de zorg om niet. Hier tegenover staat het patiëntengemak en een kostenbesparing. Deze verrichting van zorg is gebaseerd op afspraken met de medisch specialist. Indien deze afspraken, door welke oorzaken dan ook, niet meer realiseerbaar zijn, dienen zij hun afspraken met de medisch-specialist te wijzigen. Het CVZ concludeert in het genoemde advies dat de mantelzorger geen recht heeft op een vergoeding.

5.2. De zorgverzekeraar komt tot de conclusie dat de aanvraag van verzoeker terecht is afgewezen.

6. De bevoegdheid van de commissie

Voor zover het onderhavige geschil betrekking heeft op de zorgverzekering, is de commissie bevoegd daarvan kennis te nemen en daarover bindend advies uit te brengen.

7. De beoordeling van het geschil

7.1. In geschil is of verzoeker recht heeft op een vergoeding ten laste van de zorgverzekering van de door zijn moeder, in het kader van de thuisdialyse, geleverde mantelzorg. Dienaangaande overweegt de commissie als volgt.

7.2. Het betreft hier een naturapolis, zodat de verzekerde in beginsel is aangewezen op gecontracteerde zorg van door de zorgverzekeraar gecontracteerde zorgverleners. De aanspraak op (vergoeding van) zorg of diensten is geregeld in artikel 3 van de zorgverzekering.

Artikel 3.1 van de zorgverzekering bepaalt wanneer en onder welke voorwaarden aanspraak op geneeskundige zorg zonder verblijf in een instelling bestaat. Het artikel luidt, voor zover hier van belang, als volgt:

"Artikel 3.1

(...)

Lid 4 Verpleging

Omschrijving

Verpleging omvat tevens zorg zoals verpleegkundigen die plegen te bieden, zonder dat die zorg gepaard gaat met verblijf, en die noodzakelijk is in verband met medisch-specialistische zorg.

Door

*Verpleging dient te worden verleend door een verpleegkundige die voldoet aan de voorwaarden, zoals omschreven in de Wet BIG.
(...)”*

- 7.3. De regeling in artikel 3 van de zorgverzekering is volgens artikel 2.3 van de zorgverzekering gebaseerd op de Zvw, het Besluit zorgverzekering (Bzv) en de Regeling zorgverzekering (Rzv).
- 7.4. Artikel 11, lid 1, onderdeel a Zvw bepaalt dat de zorgverzekeraar jegens zijn verzekerden een zorgplicht heeft die zodanig wordt vormgegeven, dat de verzekerde bij wie het verzekerde risico zich voordoet, krachtens de zorgverzekering recht heeft op prestaties bestaande uit de zorg of de overige diensten waaraan hij behoefte heeft. Verpleging die niet gepaard gaat met verblijf, en die noodzakelijk is in verband met medisch-specialistische zorg, is naar aard en omvang geregeld in artikel 2.11 Bzv.
- 7.5. Het voorgaande leidt tot het oordeel dat de in de polis opgenomen regeling strookt met de toepasselijke regelgeving.
- 7.6. De commissie stelt vast dat de zorg in dit geval niet wordt geleverd door een verpleegkundige die voldoet aan de voorwaarden, zoals omschreven in de Wet BIG, als bedoeld in artikel 3.1 lid 4 van de zorgverzekering. Weliswaar heeft het CVZ in zijn pakketadvies van 2008 aan het Ministerie van VWS verzocht de wet aan te passen, maar tot op heden is dit niet gebeurd, zodat de polisvoorwaarden niet voorzien in een vergoeding ten laste van de zorgverzekering. De commissie heeft begrip voor de situatie van verzoeker, maar is van mening dat de zorgverzekeraar, op basis van de huidige verzekeringsvoorwaarden en regelgeving juist heeft gehandeld.
- 7.7. Het voorgaande leidt ertoe dat het verzoek dient te worden afgewezen.
8. Het bindend advies
- 8.1. De commissie wijst het verzoek af.

Zeist, 8 april 2009,

Voorzitter